

N.Y.

Miêng

Tôi làm người yêu của người tôi yêu và yêu tôi, và người tôi yêu và yêu tôi làm người yêu của tôi. Nói vậy mới nghe qua có hơi rắc rối, nhưng hợp lý.

Cô đào của anh nhạc sĩ nào đó diễm phúc quá chừng, được anh viết thành lời khi người yêu tôi khóc, trời cũng hoen sầu... còn tôi mỗi lần khóc liền bị người yêu nạt nộ, bảo là anh không thích ai khóc. Mà vì mỗi lần khóc thì trông tôi cũng chẳng đẹp để gì, mặt mày đỏ gay lên trông dễ ghét hơn dễ thương, nên đâm ra cũng tiện.

Chuyện tình chúng tôi thì cũng dở khóc dở cười, mà vì người yêu không thích khóc nên tôi chỉ cười. Nhưng nếu cái cười không méo mó thì cũng chẳng lấy gì làm vui cho lắm: ai đời, chúng tôi chẳng còn son trẻ gì, mà trên vai đứa nào cũng mang một bà mẹ... Việt Nam. Chẳng hiểu vì sao, hai cụ dị ứng nhau kinh khủng. Đến nỗi đánh hơi biết cụ nào thường đi chùa nào là cụ kia không tới lui chùa đó nữa. Khổ, Phật thì chỉ có một ông mà mẹ thì chúng tôi có những hai bà. Mà coi bộ bà nào cũng chùa chiền kinh kệ mà tâm thì không Phật, nên mỗi thủ truyền kiếp nào đó cứ âm ỉ trong lòng không từ bi hỉ xả được. Hối tới thì cụ nào cũng lầy, làm mặt giận không những không thềm trả lời mà còn cấm khẩu cả tuần. Là nói thế lúc đầu, khi hai đứa chúng tôi mới phải lòng nhau. Về sau cóc thềm hỏi nữa. Hai cụ cứ tha hồ dị ứng, hai chúng tôi cứ việc bụng bảo dạ tương tư.

Cũng là nói vậy chớ không đứa nào nở bỏ mẹ già nên mãi mãi mà cũng chỉ là thậm thụt, không chính thức. Người yêu thường mua hoa cho mẹ cúng Phật, nhưng không có thói tặng hoa. Một lần nghe nói có người, để trả lời chị bạn hỏi có bao giờ mua hoa cho bồ không, anh ta nói tặng hoa làm gì chỉ một mình cổ hủ, mà rồi nó cũng héo đi. Chi bằng rủ cổ đi ăn, mình cũng được ăn ké nữa! Nghe vậy người yêu thốt lên đúng rồi!

Vậy mà một hôm không đi làm, có chuyện cần nói gấp (không, chắc cũng chẳng có gì gấp đâu, chỉ là nói là nghe cho đỡ nhớ ấy mà!) không muốn mẹ nghe, tôi ra điện thoại ngoài đường. Người yêu hỏi:

- Em đang ở đâu đó?
- Ngoài điện thoại công cộng.
- Trước mặt em có tiệm tùng gì không?
- Không, có con đường thôi.
- Sau lưng thì có cái gì?
- Có tiệm hoa.
- Em thích hoa gì?
- Hoa hồng.
- Màu gì?
- Màu hồng phấn.

Người yêu ra lệnh:

- Vậy thì vào mua một cái hoa hồng phấn, lựa cái đẹp nhất nghe. Anh tặng em đấy.

Tiện! Biết vậy tôi đã nói sau lưng tôi có tiệm hột xoàn.

Nhưng thời nào việc ấy, rồi cũng tới thôi. Mùa đông, một hôm người yêu điện thoại bảo hôm nay xin bà chủ về sớm, anh dẫn đi mua cái nhẫn cho em, ở BHV đang bán xôn, nhẫn đẹp lắm, rẻ năm mươi phần trăm. Và người yêu chỉ đường, rất ly kỳ, ở một nơi đối với tôi như ngoại quốc. Bà chủ nghe được người yêu mua nhẫn cho, mừng dùm, hỏi tui chúc vous hạnh phúc có sớm lắm không? Tôi bảo bà đừng chúc, vì Việt Nam tôi kiêng, nói trước bước hồng tới, bà cứ cho tôi về sớm là tốt rồi.

Tôi đi, thân gái dậm trường. Chạy hoài chạy mãi mới tới Truffaut. Đúng đường rồi. Nhưng sau đó thì lạc. Tôi vẫn có biệt danh cứ chạy được bốn ngàn cây số thì đã tốn hết hơn hai ngàn cây chạy lạc. Trời mùa đông tối sập xuống. Sợ, nhưng không dám quay về. Không phải sợ hụt chiếc nhẫn, chỉ sợ hôm sau bị nghe la trong điện thoại. Chốc chốc lại dừng hỏi đường. Một ông bảo vous đi theo tôi, tôi cũng về hướng đó. Ông lái xe chạy trước, dẫn tôi vào một con đường chung quanh là đồng không mông quạnh. Không một bóng đèn, cũng không ai đi cùng đường. Lại sợ, nhưng cũng không dám quay về. Bụng bảo dạ nếu ông ta ngừng thì mình cứ phóng đi, tới đâu thì tới. May là gặp người tốt thiệt, chạy hết con đường heo hút đó thì tôi mừng như thấy được cái nhẫn vì xa xa đã có ánh đèn. Lát sau vào phố, ông ngừng lại chỉ tiếp, tôi cảm ơn rồi rút và mấy phút sau thì tới đúng chỗ người yêu chờ.

Gặp nhau, người yêu hôn hờ tới mi nhanh tôi một cái, tôi cần nhân về con đường Trường Sơn, người yêu chỉ cười hì hì. Lại tiếp tục chạy, vắn vèo năm ba lối nữa mới tới tiệm BHV lịch sử. Chúng tôi tới hàng nữ trang.

- Nè em coi, nhiều cái đẹp lắm. Nhìn cái này nè... Ô mẹt... đơ. *

Bà bán hàng quay lại nhìn. Tôi vội nói chữa bằng tiếng Pháp:

- Không, hôm nay là thứ Năm, không phải thứ Tư. *

Người yêu chửi thề bởi vì năm mươi phần trăm, trừ những cái có chấm đỏ."

- Vậy mà anh cứ tưởng cái nào có chấm đỏ là năm mươi phần trăm chứ!

Chỉ còn vồn vẹn ba cái nhẫn không có chấm đỏ. Không có nhiều để lựa, đành bằng lòng lấy một cái. Đưa sát vào con người để đếm số hột, tôi chịu. Phải mua ít nhất là năm hoặc chín hột. Chớ bốn hay tám hột là không được, vì Sinh Lão Bệnh Tử. Ai lại chấm dứt ở chữ Tử bao giờ. Năm hay chín hột thành lúc nào cũng Sinh, bắt diệt. Tốt. Từ đó, thỉnh thoảng cầm tay tôi đưa ra sáng, người yêu bảo:

- Nó cũng chớp ghê đấy chứ.

Thường tôi chỉ cười. Một lần nghe câu đó, tôi nói:

- Anh ơi, hình như mình mua hớ rồi.

- Hớ sao được, BHV mà!

- Ở không hớ, nhưng mắc. Tại vì nhiều cái tương tự em thấy rẻ hơn nhiều lắm.

- Cái này vàng quá trời thành phải mắc chứ.

- Vàng mười tám tức vàng tây, mắc mớ gì.

- Nhưng cái này tới chín hột, mà khi lắp vào chắc họ phải mang kính lúp, mắc là phải.

Và người yêu hứa hẹn chừng nào sống chung sẽ mua cho tôi một hột bự hơn. Người yêu làm kinh tế nên luôn luôn có nhiều dự án tương lai. Thiên hạ chỉ làm dự án năm năm, nhưng người yêu làm dự án cho cả ba chục năm sau, khi chúng tôi về hưu. Hiện tại thì gặp nhau thường gặm bánh mì, mai sau sẽ lui tới cao lâu thường xuyên, nhâm nhi sâm banh mỗi ngày. Người yêu sưu tập các địa chỉ khách sạn rẻ tiền nhất vì thỉnh thoảng chúng tôi chỉ sống với nhau một ngày, sau này mỗi lần đi chơi, mình sẽ ở khách sạn năm sao. Và người yêu hứa là khi về già sẽ mua cho tôi chiếc xe đề-ca-pô-táp màu đỏ, bà già sẽ quần khăn quàng cũng đỏ bay phát phối, phóng xe đó cho có vẻ thể thao, cho thiên hạ lác mắt... Chừng nào chung sống... Sau này... Tôi vẫn chờ đợi.

Người yêu rất hài lòng về mình, rất lạc quan về tình yêu hai đứa. Vào giai đoạn nào người yêu cũng nói là anh thấy lúc này tình tự mình đẹp nhất, vì đang tìm hiểu nhau. Sau đó thì anh thấy tình tự mình bây giờ đẹp nhất, vì giai đoạn tìm hiểu nghi ngờ nhau qua rồi, mình thông cảm thương yêu nhau hơn. Sau đó nữa thì anh thấy tình tự mình bây giờ là đẹp nhất vì hoàn toàn đi vào đời nhau, không còn ta-bu gì với nhau nữa cả. Sau sau sau đó nữa thì anh thấy tình tự mình bây giờ đẹp nhất, vì mình hoàn toàn là của nhau, thấy quyến luyến nhau hơn...

Nhưng tôi thì bi quan. Càng ngày tôi càng thấy người yêu ít cười ít nói, lại có vẻ suy nghĩ đăm chiêu riêng. Trước kia ngồi trong xe mà tôi dỗi là người yêu năn nỉ thôi mà cứng, nói gì đi mà, la anh cũng được chớ đừng làm thình như vậy. Bây giờ thì cứng vừa làm thình là người yêu cũng á khẩu suốt dọc đường (tức tôi không thay đổi). Trước kia người yêu điện thoại cho tôi ngày ba bốn lần, chẳng biết nói gì mà lúc nào cũng như chim hót. Bây giờ thì chỉ thỉnh thoảng, câu chuyện nhạt gàn bằng nước ốc luộc. Trước kia cấm giận nhau ngày thứ sáu, vì cách tới hai ngày không được cùng nhau trò chuyện. Bây giờ thì giận nhau cả tuần, rồi cả tháng, cũng chẳng tìm cách giảng hoà tâm sự, nếu có chỉ là để thuyết pháp một hồi dài đổ phần lỗi cho tôi. Tóm lại nếu người yêu là mèo thì tôi vẫn luôn luôn là miếng mỡ. Chỉ khác trước kia là miếng mỡ chiên, giờ là miếng mỡ thiu. Nếu cũng là mèo, ai trong quý vị muốn đón miếng mỡ thiu? Vậy mà người yêu trách sao bây giờ đi chơi với anh em ít điện, ít trang điểm như xưa (tức tôi có thay đổi). Trước kia người yêu luôn luôn làm dự án, dù là cho ba mươi năm sau. Bây giờ thì không nghe một dự án nào nữa, dù ngắn hạn.

Tôi thì ngày ngày cứ cơm ăn ba chén lưng lưng, uống nước cầm chừng để dạ thương anh, mà người yêu thì cứ thấy là tôi có khuynh hướng càng ngày càng tốt bụng. Người yêu không nở chê tôi xấu, chỉ thường nói là trên mặt em, anh thích nhất cái mũi vì hai cánh nó bè bè phập phồng coi dễ thương. Người yêu cũng thường nói anh thích có một đứa con với em. Nhưng có lần tự nhiên tắt kính cả hơn hai tháng, sau khi tỉ tê với người yêu tìm nguồn an ủi, nỗi lo sợ còn tăng lên gấp bội! Một hôm người yêu còn nói như than thở là mẹ bắt anh về Việt Nam cưới vợ. Tôi nghe như có con ong chạy rông chích loạn trong tai, nếu đang nằm khám hẳn nghi có thằng nào vót nhọn dũa tre đâm thẳng vào mắt thì mình rồi.

Tôi trách người yêu thay đổi, người yêu nhất định nói không. Và vẫn thường bảo em không biết anh thương em tới cỡ nào đâu, anh thương em kinh khủng. Cái gì kinh khủng cũng làm tôi... khủng hoảng. Tôi nói nổi lòng mình. Người yêu bảo:

- Ở Paris mười ba có cô Sáu coi bói hay lắm, em tới hỏi cổ đi.
- Hỏi cái gì?
- Hỏi là anh có thương em không.
- Lỡ cổ nói không thì sao?
- Không sao được, cổ nói trúng lắm mà. Trúng thì phải nói anh thương em nhiều lắm chứ.

Chúa nói phúc cho những kẻ nào không thấy mà tin. Tôi thiếu máu con chiên chứ không phải cứng đầu, vẫn hỏi:

- Nhưng nếu cổ cứ nói không thì sao?
- Thì anh tới phá nhà cổ chứ sao!

Dằng dai với nhau hơn bảy tháng nữa, một hôm người yêu rầu rầu nói mẹ già rồi, anh phải làm vừa lòng mẹ, chờ chừng mẹ mất, mình sẽ tìm cách chung sống với nhau. Tài kinh tế của người yêu đáng lẽ phải được lãnh thêm cái bằng tiến sĩ. Tôi không khóc (không phải vì sợ mặt đồ xấu), chỉ cười. Nhà thơ nào đã dám tiên tri là tôi khóc khô không lệ?

Nghe tin đó, mẹ chép miệng bảo:

- Thôi con à, đừng buồn. Mẹ biết trước rồi mà, nó mang máu cha nó chứ ai.

Tôi cáu:

- Thôi mẹ ơi, đâu phải lúc để điều tra mẹ ảnh tiết hạnh hay không.

Lúc đó mẹ mới giải thích vì sao hai bà có máu thù thâm căn cố đế. Chả là, bố người yêu đã là bố huyệt của tôi. Mẹ mang bầu anh tôi thì bố-chúng-tôi công tác ra Huế. Gặp mẹ người yêu, bố phải lòng. Ông bà ngoại người yêu chẳng biết tông tích thẳng rể tương lai từ Nam chạy ra như thế nào, bèn bắt bố thề trước bàn thờ tổ. Bố đốt ba cây hương, khấn thầm trước là xin ông bà đừng chấp lời con sắp thề. Rồi bố lớn giọng thề độc là bố còn trinh tiết. Ông bà ngoại gả con gái cho. Và bố-chúng-tôi chọn Huế làm nơi chôn nhau cắt rốn, bỏ quách mẹ đi. Không hề nghe Phật dạy, tôi cũng ngộ được vài điều:

- Mẹ, mà như vậy thì bác gái bị lừa, cũng tội bác, sao mẹ ghét bác dữ vậy?

Mất mẹ quắc lên:

- Sau đó thì mủ biết là ông có vợ trong Nam. Là đàn bà với nhau thì phải thông cảm, phải khuyên nhủ ông về ít nhứt thăm vợ thăm con chứ. Có đâu đoán hậu như mủ, dẫu rượt ông ngoài đó.
- Tức mẹ là vợ lớn, vợ chính thức, mẹ có quyền. Sao mẹ không ra tìm?
- Bỏ ông ngoại nằm một chỗ, ai coi?

A, lại cũng vẫn cái vòng luẩn quẩn thế hệ sau bị cột chân vì thế hệ trước!

Trên quê hương thì biên biệt nhau là thế, trên quê người mấy chục năm sau ở chùa, lúc thầy đang giảng kinh sắc tức thị không, không tức thị sắc... cái này là của ta, cái này không phải là của ta..., hai cụ tình cờ nhận ra nhau. Kỷ niệm xưa ùn ùn sống dậy, tức thì sân si cuộn cuộn nổi lên vì cũng là lúc hai cụ nhớ lại cái... đó là của ta...

- Không bao giờ bố về thăm mẹ và anh Hai à?
- Có, một lần. Mà hỏi đó thì tao bắt đầu chịu ba mày rồi. (Thờ ra) Với lại người bạc như vậy, quyền luyến làm gì cho khổ.

Rồi mẹ cười buồn buồn:

- Bố nó mà làm mặt sầu thảm và khóc thì đẹp chẳng khác nào Bao Tự, đồ ai không động lòng.

Ô, bố ơi, phải chi con khóc đẹp như bố thì chắc nước mắt con cũng đã dấn dính được chúng con rồi! (Và chuyện gì sẽ xảy ra với người yêu kinh tế của con?)

MIENG

Paris, 14 Avril, 1999.

* Merde: như tiếng chửi thề.

* Thứ năm (jeudi), thứ tư (mercredi).

(Một cách chơi chữ giữa merde và mercredi để tránh nói tiếng tục.)